

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11.10.2000, sp. zn. 29 Cdo 1300/2000, ECLI:CZ:NS:2000:29.CDO.1300.2000.1

Číslo: 72/2001

Právní věta:

Jestliže akcionář v průběhu řízení o jeho zmocnění ke svolání valné hromady přestane splňovat podmínku stanovenou v § 181 odst. 1 obch. zák., ztrácí aktivní legitimaci v tomto sporu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 11.10.2000

Spisová značka: 29 Cdo 1300/2000

Číslo rozhodnutí: 72

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Akciová společnost

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Napadeným usnesením změnil Vrchní soud v Praze usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 4. 1999 tak, že zamítl žalobu na zmocnění ke svolání valné hromady S., a. s. (dále jen "společnost").

V odůvodnění svého rozsudku odvolací soud především uvedl, že skutkové okolnosti, z nichž vycházel soud prvního stupně, mají oporu v obsahu spisu a jsou mezi účastníky nesporné. Nesporné je i to, že s účinností ode dne 19. 8. 1998 společnost zvýšila základní jmění na 296 202 000 Kč, což vyplývá i z výpisu z obchodního rejstříku. Navrhovatel nepopírá, že se na zvýšení základního jmění nepodílel. Protože se jednalo o zvýšení základního jmění o polovinu, klesl podíl jmenovité hodnoty akcií navrhovatele na základním jmění společnosti o jednu třetinu, tedy z původních 12,74 % na 8,47 %. Od 19. 8. 1998 proto není navrhovatel kvalifikovaným menšinovým akcionářem ve smyslu § 181 odst. 1 obch. zák., a nemá tedy ani věcnou legitimaci ve sporu vedeném podle § 181 odst. 3 obch. zák. Proto odvolací soud návrh zamítl.

Proti usnesení odvolacího soudu podal navrhovatel, zastoupený advokátem, v otevřené lhůtě dovolání. Co do přípustnosti odkázal na ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř., co do důvodů na ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř.

Ke svému tvrzení, že odvolací soud vychází ze skutkového zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování dovolatel uvedl, že oba soudy rozhodly ve věci bez jednání, a žalobce se tak nemohl vyjádřit k provedeným důkazům. Vrchní soud sice zkoumal změnu základního jmění společnosti, které se oproti stavu v době podání návrhu zvýšilo a z toho vypočetl podíl navrhovatele na základním jmění po jeho zvýšení, ovšem vůbec nezkoumal aktuální podíl navrhovatele na základním jmění. To mohl zjistit pouze výsledkem navrhovatele. Navrhovatel tvrdí, že odvolací soud "neúplně doplnil dokazování a na základě tohoto pak také nemohl, zcela logicky, správně zjistit skutkový stav tak, aby mohl změnit usnesení prvoinstančního soudu, jak učinil." Současně dovolatel požádal o odklad vykonatelnosti napadeného usnesení.

Společnost ve vyjádření k dovolání uvedla, že navrhovatel je povinen v návrhu na zahájení řízení podle § 79 a § 120 odst. 1 o. s. ř. vylíčit rozhodující skutečnosti a označit důkazy, jichž se dovolává, tíží jej tedy jednak břemeno tvrzení a jednak důkazní břemeno. V projednávané věci navrhovatel v návrhu uvedl, že je majitelem 25 160 ks akcií společnosti a tuto skutečnost doložil výpisem ze Střediska cenných papírů. Společnost v odvolání doložila, že došlo ke zvýšení jejího základního jmění, kterého se navrhovatel nezúčastnil, čímž jeho podíl na základním jmění společnosti klesl pod hranici stanovenou v § 181 odst. 1 obch. zák. Navrhovatel, přestože měl možnost se k odvolání vyjádřit, tvrzení odvolatelky nezpochybnil. Jestliže tedy v mezidobí došlo ke změně počtu akcií společnosti v jeho majetku, bylo jeho povinností ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 o. s. ř. tuto skutečnost tvrdit a navrhopat o ní důkazy. To však navrhovatel neučinil a proto soud v souladu s ustanovením § 120 odst. 3 a 4 o. s. ř. vycházel z dosud zjištěného a mezi účastníky nesporného stavu. Přitom neobstojí ani tvrzení navrhovatele, že neměl možnost vyjádřit se k provedeným důkazům, neboť měl možnost vyjádřit se k odvolání společnosti

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř.

N e j v y š š í s o u d usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení

Z odůvodnění:

Právní závěr odvolacího soudu o tom, že když akcionář v průběhu řízení přestane splňovat podmínku stanovenou v § 181 odst. 1 obch. zák. pro podání návrhu, aby soud rozhodl o jeho zmocnění ke svolání valné hromady, ztrácí aktivní legitimaci v takovém sporu, je správný. Dovolací soud se však ztotožnil se závěrem dovolatele, že je naplněn jím uplatněný dovolací důvod. Odvolací soud aniž prováděl dokazování, vyšel pouze z nesporného tvrzení, že se dovolatel nepodílel na zvýšení základního jmění společnosti. To však není skutkové zjištění postačující pro posouzení podílu akcionáře na základním jmění společnosti, neboť akcionář může nabýt akcie i jinak než jejich upsáním. Soud tedy vzal v projednávané věci za prokázanou skutečnost, která nevyplývala z provedených důkazů nebo přednesů účastníků a ani jinak nevyšla v řízení najevo. Jinak řečeno, odvolací soud nemohl učinit úsudek, že dovolatel přestal splňovat podmínku stanovenou v § 181 odst. 1 obch. zák., aniž by vyloučil (skutkově došetřil), zda dovolatel nenabyl odpovídající část akcií jiným způsobem.

I když lze přisvědčit tvrzení společnosti, že navrhovatel je povinen tvrdit skutečnosti potřebné pro rozhodnutí ve věci a navrhopat důkazy k jejich prokázání, je třeba též vzít v úvahu, že řízení ve věci zmocnění ke svolání mimořádné valné hromady je řízením nesporným a odvolací soud proto byl povinen v souladu s ustanovením § 120 odst. 2 o. s. ř. provést i jiné důkazy ke zjištění skutkového stavu, než navrhli účastníci. Tuto povinnost odvolací soud nesplnil.

Protože v projednávané věci je naplněn tvrzený dovolací důvod, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), usnesení odvolacího soudu podle § 243b odst. 1 a 2 o. s. ř. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, věta první, o. s. ř.). V novém

řízení ve věci musí soud zjistit, zda podmínka podání návrhu podle ustanovení § 181 odst. 1 obč. zák. je splněna a podle ustanovení § 154 odst. 1 a § 167 odst. 2 o. s. ř. rozhodne dle stavu v době přijetí nového usnesení.